

DERİNLEŞEN KRİZ VE İŞVERENLERİN SINAVI

Aydınlık Gazetesi, 23 Ocak 2018

Yıldırım Koç

Ülkemizdeki ekonomik kriz giderek daha da derinleşiyor. Her kentte anacaddede geçmişte ancak hava parası verilerek kiralanabilen dükkanlar boş duruyor. Esnaf ve sanatkarların dükkanlarının sahipleri sık sık değişiyor. İşyerleri işçi çıkarıyor. Özellikle organize sanayi bölgelerinde çok sayıda Suriyeli kaçak işçi, işçi ücretlerini düşürmede ve çalışma koşullarını kötüleştirmede kullanılıyor. İşyerlerinde işçilere ilişkin icra dosyaları birikiyor. 1980'li yılların ikinci yarısında olduğu gibi, intihar edenler, intihar edecekmiş gibi yapanlar, çeşitli biçimlerde bireysel tepki gösterenlerin yanı sıra toplu tepkiler de yaygınlaşıyor.

KRİZİN NEDENLERİ

Yaşanan ve derinleşmekte olan ekonomik kriz birkaç etmenin ortak sonucu.

Birinci etmen, dünya kapitalizminin yaklaşık son on yıldır sürmekte olan küresel krizi.

İkinci etmen, Türkiye'de kapitalizmin vurguncu niteliği ve hükümetlerin uyguladığı yanlış politikalar.

Üçüncü etmen ise, devletimizin ve milletimizin çıkarları doğrultusunda hükümete uygulattırılan bağımsızlıkçı politikalar nedeniyle özellikle ABD emperyalistlerinin Türkiye'deki ekonomik krizi daha da derinleştirerek, "turuncu devrim" denilen gerici kitle eylemlerine yol açma çabası.

Ekonomik kriz işçiler arasında ciddi bir mutlak yoksullaşmaya yol açacak. İnsanların gerçek gelirlerinde ciddi azalmalar, zayıf bir iktidar algısıyla bütünleştiğinde, kendiliğindenci kitle eylemleri gelişir.

Hayatından memnun olmayan, satınalma gücü düşen, krediyle aldığı evinin veya arabasının taksidini ödeyemeyen, ailesinin ihtiyaçlarını karşılayamayan bir kitle, eğer bir de zayıf bir iktidar algısı içindeyse, mutlaka kitle eylemlerine geçer. Oturduğu minder tutuşan, ayağa kalktığında dayak yemeyeceğinden de eminse, ayağa fırlar.

Şimdi böyle bir süreçteyiz. Grev kararları, eylemler yaygınlaşıyor.

BU ENERJİDEN KİM YARARLANACAK?

Tarihte emperyalistlerin işçilerin kitlesel tepkilerinden yararlanmasının çeşitli örnekleri vardır. 1973 yılında Şili'de sosyalist devlet başkanı Salvador Allende'ye karşı CIA destekli grev hatırlanacaktır. Polonya'da da Dayanışma Sendikası'nın CIA ve Vatikan tarafından desteklendiği bilinir.

Türkiye'nin ABD emperyalizmiyle açık bir biçimde karşı karşıya geldiği, bazı çevrelere göre bir Türkiye-ABD Savaşı'nın yaşandığı koşullarda, ABD emperyalistlerin ekonomik krizi daha da derinleştirerek ortaya çıkabilecek kitle eylemlerini yönlendirme çabasına girme olasılığı çok yüksektir.

Türkiye, İkinci Kurtuluş Savaşı'nı vermektedir. Bu kurtuluş savaşında işçiler ne yapmalı, işverenler ne yapmalıdır?

İŞVERENLERİN VATANSEVERLİK SINAVI

Nazım Hikmet'in Kuvayı Milliye Destanı'ndaki dizeler bilinir.

Dövüştü pir aşkına,

yaralandı birkaç kere

ve saire.

Ve kavga bittiği zaman

ne çiftlik sahibi oldu, ne apartıman.

Kavgadan önce Kartal'da bahçivandı,
kavgadan sonra Kartal'da bahçivan...

İşçiler yine "pir aşkına" dövüşüp, büyük fedakarlıklarda bulunup, mücadelenin sonunda aynı konumda mı olacaktır, yoksa bu kez "pir aşkına" davranma sorumluluğu işverenlerde midir?

Türkiye'de işverenler yıllardır büyük kârlar elde ettiler. AKP iktidarı döneminde grevler ertelendi, sendikalar zayıflatıldı.

İşverenler günümüzde bir vatanseverlik sınavından geçiyor.

Vatanseverseler, milliciyseler, menfaatlerini Türkiye'nin menfaatleriyle bir ve ortak görüyorlarsa, sorunları artan ve servet biriktirmek için değil, insanca yaşayabilmek için çaba gösteren işçilerin haklı ve meşru taleplerine olumlu yanıt verirler, işçi haklarına ve taleplerine saygı gösterirler. Ancak o takdirde, gelişebilecek işçi kitle eylemlerinin Amerikancı güçler tarafından kullanılması engellenebilir.